

K t án tù vì t i khi quân : dân Thái khó ch u tr c các tr ng h p l m d ng

Bì u tình ng h ông Amphon v n b ph t 20 năm tù giam (REUTERS)

□

Nh ng v k t án tù giam v i t i danh « ph m th ng » ngày nhi u thêm t i v ng qu c Thái Lan.

Nh t báo Pháp Le Monde s đ ngày hôm nay, 14/11/2011, đã ph n ánh tình hình này qua bài vi t mang t a đ « Thái Lan : tâm tr ng b c xúc ngày càng gia tăng tr c lu t khi quân ».

Tác gi bài báo Bruno Philip, thông tín viên Le Monde t i Bangkok, mô t m t s cu c bi u tình nh ng ngày 9 – 10/12 v a qua, không đông l m, ch kho ng 100 ng i trên đ ng ph Bangkok. Th nh ng theo nhà báo, s ki n đó quan tr ng không ph i s l ng ng i tham d mà là ý đ nh, t t ng và tính bi u t ng c a s ki n : Nh ng ng i đó xu ng đ ng đ ph n

đội họ thông luật là nghiêm khắ c dùng để trừng trị tội khi quân trong vớ ng quố c Thái.

Một người nêu lý do phớ n để : « Các luật này đã tạo ra một không khí lo sợ ở Thái Lan », và bớ dớ ng nhố là nhố ng « công cớ chính trị ».

Ông Sulak Sivaraksa, 80 tuổi, ngồi trên xe lăn để đến tham gia cuộc biểu tình, đã gớ i thích là nhố u người Thái đã không ý thức được là nhố ng luật là này đã trở nên nghiêm khắ c đến mức nào.

Ông Sulak đã phớ i ra tòa để n 3 lần với tội này, nhố ng cớ ba lần ông đưa để c trừng án. Nhân vụ t này, theo tác giả bài phóng sự, để c biểu t để n trong gớ i trí thức là có nhố ng t tợ ng khác ngớ i.

Số dĩ thái để bớ t bình, bớ c xúc dâng cao hiế n nay, đó là vì nhố ng lố i buớ c tội phạm thông ng ngày gia tăng.

Bài báo nhố c lố i hai ví dụ gần đây đã gây xôn xao dư luận : Trong tháng 11 vừa qua, ông Amphon, 61 tuổi, đã bị kết án 20 năm tù. Tội cớ a ông là đã gớ i để n thớ ký riêng cớ a cớ u thớ tợ ng Abhisit 4 tin nhố n bớ cho là ‘xúc phạm để n Quốc vớ ng Thái Lan.

Bớ n án quá đáng để i với Amphon đã gây bớ t bình trong dư luận Thái, trong bớ i cớ nh ông Amphon luôn khố ng để nh là ông vô tội, ông không rành số dớ ng để n thớ i di để ng.

Gần đây hơn, vào tuần qua, ngày 08/12, ông Wichaikammart, 54 tuổi, một người Mớ gớ c Thái, cũng đã bị kết án tù với tội khi quân, nhố ng bớ n án nhố hơn, chỉ hai năm rớ i tù giam. Tội cớ a ông là đã để ch ra tiế ng Thái và để a lên mức ng mức t quý n sách bớ cớ m đoán với vua Bhumibol.

Trong quyển sách viết bớ ng tiế ng Anh tắ a để ‘Vớ vua không bao gớ cớ i’ (The King Nevers Smiles), tác giả Paul Handley nhố n để nh là Quốc vớ ng Thái trong nhố u năm tháng dài, đã cớ ng cớ mớ t nớ n quân chớ hùng mớ nh bớ t cớ n để n dân chớ .

Vua Bhumibol ngồi trị trên để t Thái hơn 6 thập niên, một thời gian dài không ai bị kớ p.

Tác giả bài báo nhố n thớ y trong thời buớ i mà Thái Lan bị xáo trộn với chính trị với cuộc để i để u gớ a nhố ng người báo với chớ để quân chớ và nhố ng người muớ n mức n dân chớ thoát khớ i nhố hớ ng hoàng cung, viết nhố c để n quý n sách trên là một hành để ng phạm thông ng nớ ng

nh, nh t là khi vi c th a k qu c v ng Thái - năm nay 84 tu i, s c kh e y u kém - i có th là m t y u t gây thêm b t n đ nh cho Thái Lan.

Th nh ng đ u đ p m t là lu t khi quân đang đ c s đ ng vì nh ng m c tiêu chính tr , trong các v đ u đá.

Tác gi bài vi t nh n th y là th ng khi nh ng i t cáo không liên can gì đ n các phiên xét x b cáo b cho là đã xúc ph m đ n Qu c v ng, Hoàng h u hay hoàng gia và có th b ph t c ch c năm tù.

Có m t trong phiên xét x ng i M g c Thái nói trên, lãnh s M , bà Elisabeth Pratt cho là bà r t quan ng i v b n án.

Bà tuyên b « hoàn toàn tôn tr ng n n quân ch , nh ng cũng mu n h tr cho quy n t do ngôn lu n, m t quy n đ c công nh n trên bình di n qu c t ».

Đ i v i ng i Thái, thì ngày càng nhi u ng i, nh giáo s đ i h c Suraphot Thaweesak - có m t trong đám ng i bi u tình tu n hành tr c đài dân ch , đ u tháng 12 này - c m nh n r ng « Lu t khi quân vi ph m quy ch công dân v i t cách con ng i. Nó t o ra tù nhân vì chính ki n, n n nhân c a m t ch đ chuyên ch ».

Nh t B n : Gi i lãnh đ o đ ng Dân ch coi th ng ph n !

Ngoài Thái Lan, nhìn v châu Á, Le Monde còn chú ý đ n Nh t B n v i nh n xét : Thái đ xem th ng ph n , khinh mi t qu n chúng, n i tr i n i nh ng lãnh đ o đ ng Dân ch Nh t.

Tác gi bài vi t, Philippe Pons, nêu lên thái đ này nhân cu c tranh lu n hi n nay v kh năng m t ph n lên ngôi báu Nh t n u hoàng gia không có con trai n i ngôi. Theo bài báo, quan ni m nam n b bình quy n th ng t ng nhà n c ch a ph i là m t đ u hi n nhiên, t i qu c gia v n t hào là m t trong nh ng n c ti n b nh t hành tinh.

Bài báo minh ho nh n đ nh trên b ng phát bi u c a m t b tr ng và m t viên ch c cao c p đã cho th y là h không nh ng xem th ng ph n , mà i còn khinh mi t ng i dân v m t chính tr , nh đ i v i c dân Okinawa.

Khi đ c h i v k ho ch di đ i căn c M Futenma qua Okinawa, ông Satoshi Tanaka, giám đ c c quan qu c phòng Okinawa, đã tr i m t cách m a mai là « Có ai báo tr c cho m t ph n là bà ta s p b c ng hi p đầu », hàm nghĩa là không ai c n ý ki n c a ng i dân Okinawa, căn c v n đ c đ i đ n đây dù h có mu n hay không.

Là mẹ của mai của ông Tanaka đã làm dấy sự phẫn nộ của dân địa phương, khiến ông bị đình chỉ công tác và chuyển đi nơi khác.

Thậm chí ngay cả họ và họ và họ mất tháng sau sự cố này, đến lượt bị trục xuất khỏi phòng Yusuo Ichikawa, phát biểu trước quốc hội rằng ông có nghe thấy « mang máng » vì có một em bé gái 12 tuổi bị 3 người lính Mỹ hãm hiếp năm 1995 ở Okinawa.

Phát biểu này đã khiến phe đối lập buộc ông từ chức. Vì không thể nào không biết đến một sự cố đã làm dấy lên làn sóng phẫn nộ khiến Nhật phải xét lại quy chế số 47.000 lính Mỹ đóng tại đây. Tuy nhiên thì tướng Noda vẫn duy trì bộ trưởng của mình.

Nhà báo Philippe Pons còn nhắc lại thái độ xem thường phía nhà cầm quyền Koizumi, đã từng nói với bộ trưởng ngoại giao của ông - bà Makiko Tanaka - mà ông sắp cách chức, là ‘những cô mất là luôn của chúng ta cùng cả phần’. Đối với Le Monde, thái độ đó, cũng như sự khinh miệt đối với người dân Okinawa, thể hiện một sự thiếu tôn trọng người ngoài 60 tuổi.

Khi bị phẫn nộ thì chính quyền Nhật cho đây chỉ là sự vi phạm, và chỉ khiến trách nhiệm họ xin lỗi cho qua việc. Với đó, theo bài báo, là thái độ đó làm họ nên phải hình thành mà Nhật Bản muốn cho bên ngoài thấy rõ.

Pakistan gây căng thẳng với đồng minh Mỹ

Sự đối đầu gay gắt hơn của Pakistan với người đồng minh lớn là Hoa Kỳ, đã được hai tờ Le Monde cũng như Le Figaro theo dõi.

Trong hàng tit trang quốc tế, Le Monde nêu bật hành động khiêu khích của Islamabad : « Pakistan ngăn chặn các đoàn xe của NATO và đe dọa đưa Liên Minh đang bị quân sự ». Tờ báo còn nhắc lại lời thì thầm của Pakistan là « sự tin tưởng đối với Washington không còn nữa ».

Một loạt sự cố trong thời gian vừa qua cho thấy quan hệ ngày xấu đi giữa hai đồng minh : Hàng ngàn xe vận tải chở hàng tiếp tế cho binh lính NATO ở Afghanistan đã phải nằm lại trên đất Pakistan, nhân viên CIA bị đuổi ra khỏi căn cứ không quân bí mật ở miền nam Pakistan, NATO bị đe dọa đánh trả nếu thâm nhập vào lãnh thổ Pakistan.

Le Monde ghi nhận là quan hệ căng thẳng giữa Pakistan và Hoa Kỳ là điều không mới mà gần đây, những chuyện bao giờ đối thoại giữa hai bên, báo động nên đến khu vực, lại trong tình thế nguy hiểm như hiện nay.

Điều nguy hiểm nhất trước mắt tôi hiện tại, là quyết định của Pakistan chặn lại các đoàn xe

tiếp tục. Không chỉ bên phía vùng biên giới với Afghanistan, các đoàn xe bên phía ngay cửa ngõ Karachi. Phía đối diện biên giới đã tranh thủ tình hình này để tiến công vào đoàn xe NATO.

Le Monde nhắc lại tình hình căng thẳng kể trên là hậu quả cuộc tấn công ngày 26 tháng 11 làm hơn 20 lính Pakistan thiệt mạng ở vùng biên giới Pakistan-Afghanistan.

Le Figaro có mục 'tranh luận và ý kiến', đăng lại nhận định của Christophe Jaffrelot, giám đốc nghiên cứu trung tâm nghiên cứu Pháp Ceri -Sciences Po, phân tích về quan hệ xưa đi giữa Pakistan để nêu tác động hiện nay.

Ông nhắc lại bối cảnh là dù Pakistan có dân chủ hoá, có một chính phủ dân sự nhưng quân đội vẫn nắm mọi ngách hẻm thậm chí như Kashmir, Afghanistan và hốt nhiên. Quân đội Pakistan không ưa thích gì Mỹ, dù Hoa Kỳ đã đổ vào Pakistan khoảng 20 tỷ đô la trong 10 năm.

Theo ông Jaffrelot, bất đồng về chính sách giữa Islamabad và Washington nơi cộng minh hiện nay : Hoa Kỳ đang nhìn về phía Đông để ngăn chặn Trung Quốc.

Hiện Đông về là kẻ thù số 1 của Pakistan. Kẻ thù mà Washington muốn tiêu diệt là Al Qaeda và Taliban ở Afghanistan, trong lúc mà Pakistan muốn đưa vào hàng đầu có vẻ như Kabul một khi NATO rút đi.

Lý do thứ hai là tình thế tại Afghanistan ngày càng dâng cao, sau những vụ oanh kích bằng máy bay không người lái đã làm ít nhất 2000 người chết trong thời gian qua, phần đông là thường dân. Tình hình này dĩ nhiên là đã gây phẫn uất trong dân chúng.

Vụ tấn công cuộc tháng 11 vừa qua đã khiến giới tinh hoa làm tràn ly, đưa lòng oán ghét Mỹ lên một đỉnh cao mới. Đây là cơ hội để lãnh đạo Pakistan, thực hiện tính toán của họ liên quan đến Afghanistan.

Họ bày tỏ sự bất chấp để tiếp tục chạy trốn khỏi những Địch, vì họ không muốn biến những thủ tục thu nhập quốc tế ràng buộc mà chỉ muốn đi theo con đường riêng rẽ. Pakistan quay lưng lại những người bạn Mỹ để bảo vệ quyền lợi của họ ở Afghanistan.

Ông Jaffrelot cho là có lẽ Pakistan không trừ lại cho quân phiệt trẻ con đây, bởi những năm 1990, những quân đội thân Taliban vẫn giữ tay họ ở trẻ con.

Kinh tế thế giới chào đón những Airbus và Boeing vẫn tiếp tục

Trong một năm mà kinh tế thế giới và nền chèo đèo o với khủng hoảng tài chính, nền công nghiệp chế tạo, tăng trưởng suy giảm, Les Echos nêu bật trong hàng đầu của mình sự kiện làm thế báo ngược nhiên : Chế tạo bao giờ hai tập đoàn Airbus và Boeing lại bán được nhiều máy bay như thế .

Boeing đã ký hợp đồng lớn nhất trong lịch sử của tập đoàn, còn Airbus sắp phá kỷ lục đơn đặt hàng và giao hàng.

Trong lúc mà các tập đoàn, xí nghiệp khác có kế hoạch sa thải nhân công, thì Airbus đã thu được 4000 đơn đặt hàng trong năm nay và dự kiến tuyển thêm nhân viên vào năm tới, 2012.

Les Echos nêu chi tiết hợp đồng béo bở của Boeing : Chế tạo hôm qua thôi, tập đoàn M& đã thông báo một đơn đặt 208 máy bay 737 của hãng hàng không M& Southwest. Trước đó một tháng, thì hãng hàng không Indonesia, Lion Air đã đặt mua 230 chiếc B737.

Airbus thì cũng không kém nhu không muộn nói là còn hơn thế nữa : Tháng giêng đến tháng 11, Airbus có 1.378 đơn đặt hàng và tập đoàn có khả năng đặt kỷ lục với hơn 1500 phi cơ được đặt trong năm sắp tới thúc. Số lượng máy bay giao trong năm cũng chế tạo tăng th& y : 530 chiếc.

Thành công của hai tập đoàn sản xuất máy bay năm nay một mặt đến từ đà phát triển các hãng hàng không giá rẻ -low cost- và mặt khác đến từ việc giao thông hàng không phát triển mạnh mẽ lên các quốc gia đang tr& i d& y.

Thành công này đã làm nhiều người ngạc nhiên. Chế tạo ch T&ng giám đốc Airbus, Tom Enders đã phải thú nhận với báo chí ông không ngờ thành công như thế, và thậm chí nghĩ cho là trong năm 2012, sẽ không có nhiều đơn đặt hàng như năm nay.

Tuy vậy, lượng hàng giao thì chế tạo nhiều nhu h& n. Đ& c của chu&ng hiện nay là chiếc A320 NEO của Airbus, còn đối với Boeing là loại B737.